

3. července 1924, čís. 178 Sb. z. a n. Skutkovou podstatu tohoto přestupku shledal rozsudek v tom, že obžalovaný T. pomáhal a přispěl k bezpečnému vykonání skutku obžalovaného J. R., zakládajícího přestupek podle § 5, odst. 1 a 2 posléze citovaného zákona, tím, že vyjevil obsah dopisu obžalovaným V. Th. mu sdělený jistému E. P. To, co bylo uvedeno o právní povaze stejného skutku obžalovaného Th., platí i o skutku obžalovaného T.; v tom, že tento obžalovaný, jenž je podle skutkového zjištění rozsudkového kožišníkem, vyjevil po trestném činu obžalovaným R. spáchaném obsah zmíněného dopisu P., nelze spatřovati ani skutkové podstaty spoluviny podle § 5 (odst. 1) tr. z. na trestném činu obžalovaným R. spáchaném, ani skutkové podstaty jiného trestného činu náležejícího před soud. Shledal-li nalézací soud přes to v prostém vyjevení obsahu zmíněného dopisu obžalovaným T. P-ovi přestupek podle § 5 tr. z. a § 5, odst. 1 a 2 zák. ze dne 3. července 1924, čís. 178 Sb. z. a n., zatížil tím svůj rozsudek na úkor obžalovaného T. zmatkem podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. Tento obžalovaný nepodal proti rozsudku zmateční stížnosti. K uvedenému hmotněprávnímu zmatku dlužno však podle § 290, odst. 1 tr. ř. přihlížeti tak, jako kdyby byl zmateční stížností obžalovaného T. uplatňován.

### Čís. 5673.

**Pojem orgánů podniku podle § 486 c) tr. zák. a rozsah jejich trestní odpovědnosti; tato odpovědnost nepomíjí prohlášením konkursu na jmění podniku, jehož jsou orgány.**

Nejde o zločin poškození cizích věřitelů podle § 205 b) tr. zák., nýbrž o přečin nadržování věřiteli podle § 485 tr. zák., nadržoval-li orgán podniku jeho věřiteli, aby tento uplatněním pohledávky, které není, obdržel v rámci své pravé pohledávky v konkursním řízení na škodu jiných věřitelů více, než by jinak na něho připadlo; nerozhoduje, jakými prostředky se nadržování věřiteli děje.

(Rozh. ze dne 15. září 1936, Zm II 95/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného J. Z. do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 25. října 1935, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §§ 5, 8, 205 b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek co do obžalovaného J. Z. v důsledku jeho zmateční stížnosti a co do obžalovaného K. Z., jenž byl tímž rozsudkem uznán vinným zločinem podle §§ 8, 205 tr. z., podle § 290 tr. ř. a uznal právem: Obžalování J. Z. .... a K. Z. .... jsou vinni, že po 16. květnu 1934 v Č. 1. J. Z. jako orgán firmy H-ské závody, akciová společnost v Č., úmyslně po tom, kdy u této firmy nastala neschopnost platiti, věřiteli K. Z. nadržoval v úmyslu, aby tím jiné věřitele poškodil, 2. K. Z. zlý čin J. Z. pod bodem 1 uvedený rozkazem,

radou, poučením a pochvalou nastrojil, k němu nadržoval, jakož i pomáhal, čímž spáchali: 1. J. Z. přečin nadržování věřiteli podle § 485 tr. z. a 2. K. Z. přečin spoluviny na přečinu nadržování věřiteli podle §§ 5, 485 tr. z.

### Z d ů v o d ů :

Podle skutkových zjištění napadeného rozsudku, z nichž je při zkoumání oprávněnosti uplatňovaného hmotněprávního zmatku čís. 10 § 281 tr. ř. vycházejí (§ 288 tr. ř.), byl stěžovatel J. Z. disponentem podniku H-ské závody, akciová společnost v Č., a podle organizace tohoto podniku připadal mu účtářenský a kontrolní odbor v ředitelství. Dne 16. května 1934 byl na jmění uvedené firmy uvalen konkurs. Brzy po tomto dnu navrhl stěžovatel J. Z. spoluobžalovanému K. Z., který měl za H-skými závody pohledávku asi 106.000 Kč, aby v úpadkovém řízení, pokud se týče v případě nuceného vyrovnání, uplatnil pohledávku vyšší, aby tak dostal větší podíl a byl tím odškodněn. K. Z. na návrh stěžovatelův přistoupil. Podle dohody obou obžalovaných vystavil K. Z. čtyři fingované účty za zboží, které H-ským závodům ve skutečnosti nedodal, na celkovou částku 137.088 Kč a odevzdal je stěžovateli. V konkursním řízení přihlásil pak obžalovaný K. Z. na místo pravé pohledávky asi 106.000 Kč pohledávku 245.719 Kč 25 h. Při první schůzi věřitelů dne 1. června 1934, které se zúčastnili K. Z. i J. Z. a na níž úpadkyni zastupoval její ředitel B. P., uznal posléze uvedený pohledávku K. Z-ovu 245.719 Kč 25 h v celém rozsahu za pravou. V této schůzi věřitelů byl zvolen obžalovaný K. Z. členem věřitelského výboru. Ve schůzi tohoto výboru bylo usneseno, aby byla sestavena účetní rozvaha úpadkyně a zjištěn její majetkový stav podle obchodních knih. Prací tou byl pověřen bývalý účetní H-ských závodů H. a spoluobžalovaný K. Z. byl určen za jeho pomocníka. K. Z. si přibral za poradce při provedení tohoto úkolu obžalovaného J. Z., který takto získal přístup k obchodním knihám úpadkyně. J. Z. nadiktoval pak H. ony čtyři fingované účty, jež zatím adjustoval, k zaknihování, takže zápis v knihách dlužnické firmy byl uveden ve shodu s výpisem obchodních knih obžalovaného K. Z. předloženým soudu. Na základě přihlášky K. Z. byla jeho pohledávka i při zkušebním roku dne 1. září 1934 uvedena v seznamu věřitelů v plné částce 245.719 Kč. Nedošlo však tehdy pro množství pohledávek k jejímu zkoumání. Zatím vyšel čin obžalovaných prozrazením na jevo a bylo proti nim zavedeno trestní řízení. Při pozdějším roku byla pohledávka K. Z. konkursním správcem uznána jen částkou 106.669 Kč 85 h.

Nalézací soud podřadil tento skutkový děj, pokud jde o obžalovaného K. Z., pod skutkovou podstatu §§ 8, 205 b) tr. z. a pokud jde o stěžovatele J. Z. pod §§ 5, 8, 205 b) tr. z. Zmateční stížnosti obžalovaného J. Z., napadající toto právní posouzení zmatkem čís. 10 § 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění.

Sluší především předeslati, že nesprávný je názor nalézacího soudu, že obžalovaný J. Z. nebyl v době činu orgánem podniku H-ské závody,

akciová společnost v Č. Orgány je rozuměti osoby, které jsou podle zákona nebo stanov oprávněny jednati za hromadnou (právníckou) osobu. Podle zjištění rozsudku byl obžalovaný J. Z. disponentem akciové společnosti H-ské závody a členem ředitelstva. Ředitelství akciové společnosti je významným orgánem společnosti. Důvodová zpráva k čís. nař. z 10. prosince 1914 (Denkschrift 188) jmenuje zvláště jako orgány členy ředitelství a správní a dozorčí rady. Trestně odpovědnou jako orgán (§ 205 a), odst. 3 a § 486 c) tr. z.) je osoba, která, jednajíc jako orgán, se dopustila trestné činnosti; nerozhoduje při tom ani, zda k onomu jednání byla oprávněna čili nic. Podléhá proto odpovědnosti i tehdy, když překročila stanovami určené meze své působnosti (rozhodnutí čís. 3005 Sb. n. s.). Tato odpovědnost nepomíjí ani vyhlášením konkursu. Skutečností vyhlášení konkursu nad jměním H-ských závodů nepřestal býti J. Z. disponentem H-ských závodů, neboť vyhlášení konkursu nemělo za následek zánik služebního poměru, jak plyne z ustanovení § 27 konk. řádu. Stejně tak nezaniklo vyhlášením konkursu jeho členství v ředitelství (čl. 244 obch. zák.). Předpis § 28 konk. řádu, jehož se dovolává první soud, netýká se vůbec zákonných nebo statutárních orgánů hromadných (právníckých) osob, nýbrž předpis ten stanoví, že zanikají příkazy (pověření) a plné moci, jež byly uděleny třetími osobami úpadci nebo jež tento k jednotlivým obchodům nebo jednáním třetím osobám udělil, resp. jež udělili takto zákonní či statutární orgány nefysického dlužníka, za něhož jednájí.

Podle rozsudkových zjištění výše uvedených směřovala činnost obžalovaného J. Z., jenž byl orgánem H-ských závodů, k tomu, aby v době, kdy H-ské závody upadly v platební nezpůsobilost, poskytl jejich věřiteli K. Z. výhodu spočívající v tom, že týž měl v r á m c i s v é p r a v é p o h l e d á v k y (asi 106.000 Kč) obdržeti v konkursním řízení více, nežli by jinak bylo na něho připadlo, čímž ovšem jiní věřitelé měli býti poškozeni. Tím, že K. Z. přihlásil k úpadkovému řízení podle návrhu obžalovaného J. Z. též fiktivní pohledávku, zmenšil sice na oko jmění úpadkyně, zvětšiv její pasiva, leč toto fiktivní zmenšení jmění podle úmyslu obžalovaných se stalo k tomu účelu, aby pravá pohledávka věřitele K. Z. byla uspokojena ve větší míře, nežli by se jinak bylo na ni dostalo. Čeliti jednání dlužníka k takovému nadržování některému věřiteli ke škodě jiných věřitelů, je úkolem § 485 tr. z. (srovnej rozhodnutí čís. 1658, 1957, 2123, 3187 Sb. n. s.), jenž nerozeznává, jakými prostředky se nadržování věřiteli děje (rozhodnutí čís. 2503, 3801 Sb. n. s.).

Při správném právním posouzení věci měl nalézací soud podřaditi trestný skutek obžalovaného J. Z. pod skutkovou podstatu § 485 tr. z. Podřadil-li jej pod přísnější ustanovení §§ 5, 8, 205 b) tr. z., zatížil rozsudek zmatkem čís. 10 § 281 tr. ř.

Obžalovaný K. Z. vzal zmateční stížnost zpět. Zrušovací soud se však přesvědčil při poradě o zmateční stížnosti spoluobžalovaného J. Z., že bylo použito zákona nesprávným jeho výkladem i v neprospěch obžalovaného K. Z. a že i co do něho je rozsudek stížen hmotněprávním

zmatkem podle č. 10 § 281 tr. ř. Podle rozsudkových zjištění výše uvedených a při správném použití zákona byl skutek tohoto obžalovaného ke skutku spoluobžalovaného J. Z. v poměru naznačeném v § 5 tr. z. Bylo proto podle § 290 tr. ř. rozsudek i co do tohoto obžalovaného zrušiti jako zmatečný a uznati ho vinným přečinem podle §§ 5, 485 tr. z. Na případ tohoto obžalovaného nelze použiti předpisu druhé věty § 485 tr. z., ježto způsob, jakým tento obžalovaný podle skutkových zjištění výše uvedených hleděl získati prospěch ke škodě jiných věřitelů, nepo-  
hyboval se v mezích zákonem dovolených, nýbrž vybočoval daleko z mezí toho, co uvedený předpis zákonný prohlašuje beztrestným.

### Čís. 5674.

**Podvod spáchaný duchovným pri sobášení snúbencov občiansky ešte neoddaných ľstivým predstieraním, že sňatok, ktorému bránila občianskoprávna prekážka, bude platný aspoň podľa cirkevného zákona.**

Duchovný vykonávajúci cirkevný obrad pri sňatku je verejným úradníkom len v tých prípadoch, v ktorých ide o sňatky platné súčasne i podľa občianskeho práva.

(Rozh. zo dňa 15. septembra 1936, Zm IV 232/36.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti Š. V. a spol. pre zločin podvodu zmätočné sťažnosti obžalovaných čiastočne odmietol a čiastočne zamietol; z dôvodu zmätočnosti označeného v § 385, č. 1 b) tr. p. z moci úradnej zrušil najvyšší súd rozsudok vrchného súdu, nakoľko čin obžalovaných Š. V. a D. B. bol kvalifikovaný za zločin podvodu podľa § 381, č. 2 tr. z.; — vysloviac, že čin uvedený vo výroku rozsudku vrchného súdu nebol spáchaný verejnými úradníkmi v obore ich úradu, kvalifikoval najvyšší súd čin obžalovaných za prečin podvodu podľa § 70 tr. z., § 50 tr. z. nov. a § 380 tr. z.

### Z dôvodov:

Podľa zistených skutočností J. P., obyvateľ v S., v septembri 1931 žiadal pravoslavného farára Š. V. v S., aby ho so snúbenkou cirkevne oddal, a oznámil mu, že je ešte odvodom povinný. Š. V. previedol ohlášky snúbencov v cirkvi S. a vyzval ich, aby sa určitého dňa dostavili na faru pravoslavnú v L., kde bol farárom obžalovaný D. B. Oba snúbenci a aj Š. V. sa dostavili na faru v L., tam prenocovali a po polnoci už k ránu prebudili obžalovaní snúbencov a obžalovaný D. B. nestarajúc sa o to, že snúbenica ešte nebola 20ročná a nevykázala svolenie zákonného zástupcu ku sňatku a snúbenec bol odvodom povinný, za asistencie Š. V., avšak bez prítomnosti dvoch svedkov a prísažného zapisovateľa previedol nejaké obrady, avšak nie cirkevný sňatok, za